

Oceňovanie exotických derivátov II.

Beáta Stehlíková

Finančné deriváty, FMFI UK

Košíkové opcie, opcie na indexy a pod.

- Payoff opcie závisí od hodnoty viacerých akcií alebo od hodnoty akciového indexu
- PRÍKLAD 1: spread options - payoff závisí do rozdielu hodnoty dvoch aktív v čase expirácie, napr.

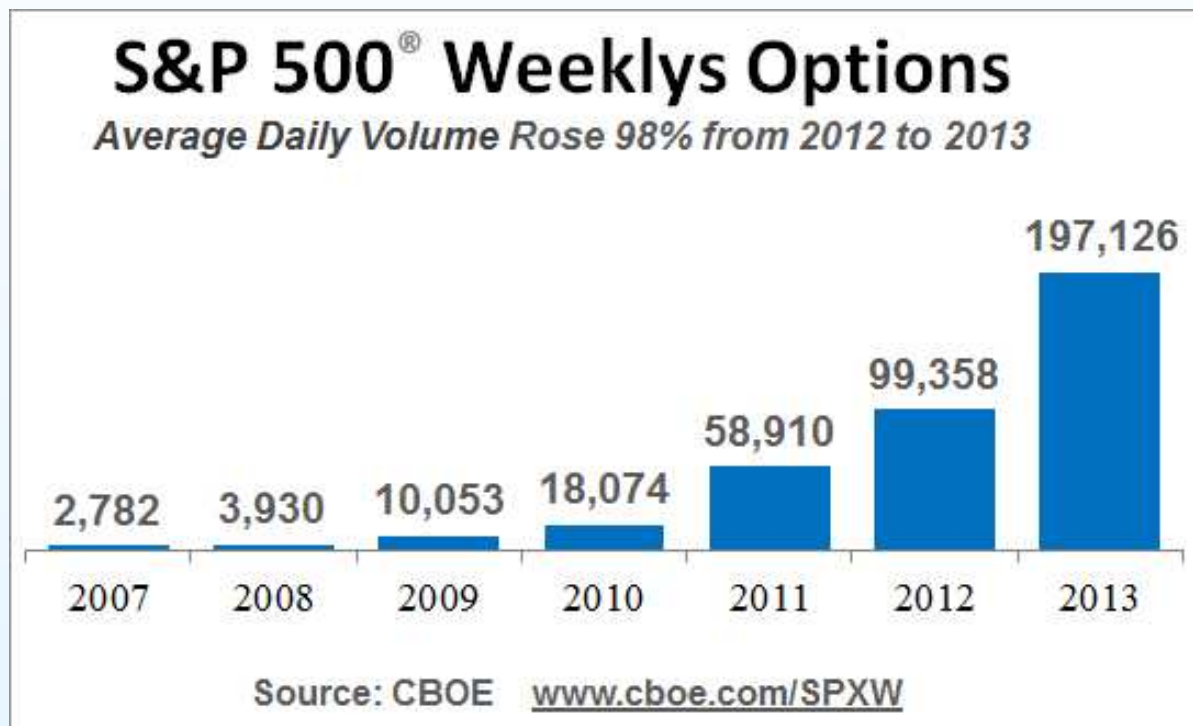
$$V(S_1, S_2, T) = \max((S_1 - S_2) - E, 0)$$

- užitočné napríklad pri komoditách, ak uvažujeme hodnotu vstupu a výstupu

- PRÍKLAD 2: opcie na indexy - napr. na S&P 500, NYSE, ...
Ak sa každá akcia riadi GBP, dostaneme n rozmernú Black-Scholesovu rovnicu ($n =$ počet akcií v indexe)

Košíkové opcie, opcie na indexy

- Obchodovanie s opciami na index S&P 500:

<http://www.cboe.com/>

Lookback opcie

- Lookback opcie - payoff závisí od maxima ceny aktíva za sledované obdobie

$$M = M_{T_0}^T = \max(S_t, t \in [T_0, T]),$$

kde $T \geq 0$

- Napríklad: maximum M vystupuje v payoffe call/put opcie v úlohe ceny aktíva:

$$V^{call}(S, M, T) = \max(0, M - E)$$

$$V^{put}(S, M, T) = \max(0, E - M)$$

Spread options: Margrabeho formula

- Pripomeňme si: spread options

$$V(S_1, S_2, T) = \max((S_1 - S_2) - E, 0)$$

- O akciách predpokladajme, že nevyplácajú dividendy a platí:

$$dS_1 = \mu_1 S_1 dt + \sigma_1 S_1 dw_1$$

$$dS_2 = \mu_2 S_2 dt + \sigma_2 S_2 dw_2$$

pričom $\mathbb{E}[dw_1 dw_2] = \rho dt$

- Pre prípad $E = 0$ existuje explicitné riešenie pre cenu opcie - tzv. Margrabeho formula
- Odvodíme PDR pre cenu opcie a nájdeme jej riešenie

Spread options: Margrabeho formula

- Rovnaký postup ako v prípade Black-Scholesovho modelu
- Portfólio:
 - jedna opcia V
 - $-\Delta_1$ akcií S_1
 - $-\Delta_2$ akcií S_2

Hodnota portfólia: $P = V - \Delta_1 S_1 - \Delta_2 S_2$

- Zmena hodnoty portfólia: $P = dV - \Delta_1 dS_1 - \Delta_2 dS_2$, pričom
 - dS_1, dS_2 máme v prepokladoch
 - dV určíme pomocou viacrozmernej Itóovej lemy (keďže $V = V(S_1, S_2, t)$)
- Eliminujeme náhodnosť (členy pri dw_1, dw_2) - dosiahneme to voľbou $\Delta_1 = \frac{\partial V}{\partial S_1}$, $\Delta_2 = \frac{\partial V}{\partial S_2}$
- Bezrizikové portfólio musí mať výnos r

Spread options: Margrabeho formula

- Výsledná PDR:

$$\begin{aligned} \frac{\partial V}{\partial t} + rS_1 \frac{\partial V}{\partial S_1} + rS_2 \frac{\partial V}{\partial S_2} + \frac{1}{2}\sigma_1^2 S_1^2 \frac{\partial^2 V}{\partial S_1^2} + \frac{1}{2}\sigma_2^2 S_2^2 \frac{\partial^2 V}{\partial S_2^2} \\ + \rho\sigma_1\sigma_2 S_1 S_2 \frac{\partial^2 V}{\partial S_1 \partial S_2} - rV = 0 \end{aligned}$$

s koncovou podmienkou

$$V(S_1, S_2, T) = \max(S_1 - S_2, 0)$$

- Transformácia:

$$V(S_1, S_2, t) = S_2 f(x, t), \quad x = \frac{S_1}{S_2}$$

Spread options: Margrabeho formula

- PDR pre funkciu $f(x, t)$:

$$\frac{\partial f}{\partial t} + \frac{1}{2} \tilde{\sigma}^2 x^2 \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 0,$$

kde $\tilde{\sigma}^2 = \sigma_1^2 + \sigma_2^2 - 2\rho\sigma_1\sigma_2$

- Koncová podmienka: $f(x, T) = \max(x - 1, 0)$
- To je Black-Scholesova PDR pre call, pričom
 - premenná x zodpovedá cene akcie S
 - expiračná cena $E = 1$
 - úroková miera je nulová
- Riešenie teda je $f(x, t) = xN(d_1) - N(d_2)$, kde

$$d_1 = \frac{\log x + \frac{\tilde{\sigma}^2}{2}\tau}{\tilde{\sigma}\sqrt{\tau}}, \quad d_2 = d_1 - \tilde{\sigma}\sqrt{\tau}$$

Spread options: Margrabeho formula

- Riešenie v pôvodných premenných (teda cena opcie):

$$V(S_1, S_2, t) = S_1 N(d_1) - S_2 N(d_2),$$

kde

$$d_1 = \frac{\log \frac{S_1}{S_2} + \frac{\tilde{\sigma}^2}{2} \tau}{\tilde{\sigma} \sqrt{\tau}}, d_2 = d_1 - \tilde{\sigma} \sqrt{\tau}$$

- tento vzorec je známy ako Margrabeho formula
- DÚ: Odvod'te týmto postupom cenu takejto opcie, ak akcie vyplácajú spojité dividendy s dividendovými mierami q_1, q_2 .